

ایکتر یا زردی نوزادی چیست؟

یکی از بیماریهای رایج در دوران نوزادی می باشد که تقریباً 60 درصد نوزادان رسیده و 80 درصد نوزادان نارس پس از تولد دچار درجاتی از زردی میشوند. در اثر تخریب گلبولهای قرمز، ماده ای به رنگ زرد به نام بیلی روبین در خون ایجاد میشود. این ماده به طور طبیعی به وسیله کبد از خون برداشته می شود و از آنجا که کبد نوزاد رسیدگی کامل را ندارد؛ در هفته این ماده در خون زیاد شده و سبب اول تولد معمولاً بروز زردی می گردد. اگر در روزهای 7-2 باشد فیزیولوژیک محسوب می شود و اگر در 22 ساعت اول تولد باشد و یا با بزرگی کبد و طحال و کم خونی همراه باشد؛ پاتولوژیک محسوب میشود. گاهی نیز زردی، ناشی از شیر مادر است.

زردی را چگونه میتوان تشخیص داد؟ علامت زردی، زرد شدن سفیدی چشم، پوست و مخاطها است و باید نسبت به آن حساس بود. هرچه به پاها برسد یعنی عدد زردی بالاتر و نگران کننده تر است. در بسیاری از موارد ارزیابی چشمی، کافی نبوده و پزشکان با آزمایش خون، مقدار زردی و نوع زردی را تعیین میکنند. البته همیشه زردی تنها علامت نیست. اگر در کنار زردی علائم دیگری مانند بیحالی یا خوب شیر نخوردن و یا بالا و پایین بودن درجه حرارت بدن وجود داشت احتمال خطر بالاتر است و باید به پزشک مراجعه کرد.

درمان زردی چگونه است؟ برای درمان زردی برای نوزاد فتوتراپی شروع می شود؛ در این روش از لامپهای مهتابی با نور آبی (لامپهای فلورسنت) جهت کاهش سطح زردی استفاده می شود

نکاتی که در این مورد باید رعایت شود

1-حتما چشم نوزاد باید پوشش داشته باشد .

2-ناحیه تناسلی نوزاد، پوشش داشته باشد .

3-پوست بدن نوزاد در مدت فتوتراپی نباید چرب شود.

عوارض فتوتراپی:مدفوع شل و سبز رنگ، قرمزی زودگذر پوست، تغییر رنگ پوست به قهوه ای و خاکستری، تب، اسهال، کم آبی بدن

در چه شرایطی به تعویض خون نیاز است؟ زردی در عین حال که مشکل شایعی است و برای تعداد زیادی از نوزادان رخ میدهد؛ چنانچه به موقع درمان نشود، میتواند در درصد پایینی مشکل ساز شود. در موارد افزایش شدید زردی خون که احتمال به وجود آمدن مشکلات مغزی در آن باشد؛ تعویض خون ممکن است انجام شود. مقدار زردی و شدتی که در آن نیاز به تعویض خون پیدا میشود با توجه به سن نوزاد و نارس یا رسیده بودن نوزاد مختلف است. در این موارد به پزشک خود اعتماد کنید و مطمئن باشید که پزشک نوزاد شما برای نوزادتان بهترین اقدام را در برطرف کردن زردی وی انجام می دهد.

عوامل زمینه ساز زردی:

- ناسازگاری گروه خونی مادر و نوزاد(مادر O نوزاد یا B)
- وجود عفونت در نوزاد
- تیروئید کم کاری
- تاخیر در دفع مدفوع
- تغذیه ناکافی با شیر مادر
- دیابت مادر
- داروها توسط مادر مصرف برخی
- پلی ستمی یا پر خونی
- نارس بودن نوزاد (زیرا احتمال عفونت بالاتر است عمر گلبول قرمز در این نوزادان کمتر است و کبد کارایی کمتری دارد)

نکات مورد توجه مادران :

- قطع شیر دهی توصیه نمی شود مگر با نظر پزشک درمان ندارد.
- استفاده از لامپهای مهتابی خانگی تأثیری در درمان ندارد
- از دادن هر نوع ماده غذایی غیر از شیر مادر مانند (آب قند، ترنجبین) خودداری نمائید..

- از کافی بودن شیر خود برای تغذیه نوزاد اطمینان حاصل کنید؛ نوزاد باید حداقل 4الی 6پوشک بار خود را خیس کند
- رژیم غذایی مادر تاثیر بر روند بیماری ندارد.
- رنگ زرد شیر مادر باعث بروز بیماری نمی شود
- اگر پزشک دستور به گرفتن نمونه ادرار داده نمونه گیری ادرار را انجام دهید
- جهت چک مجدد زردی حداقل 24-48ساعت بعد از ترخیص به پزشک اطفال مراجعه کنید .
- در صورتی که نوزادتان مبتلا به فاویسم (حساسیت به باقلا) و بعضی داروها(می باشد،)دقت بیشتری داشته باشید، زیرا احتمال زردی در نوزاد شما بیشتر است. به توصیه های پرستاران درمورد فاویسم دقت کنید .

واحد آموزش همگانی و خود مراقبتی بیمارستان امام خمینی بروجرد